

[Rahbæk Møller]

I selve analysen af problemstillingerne kan jeg følge industriministeren et langt stykke ad vejen. Der er brug for langt mere forskning og udvikling i virksomhederne, herunder også forskning med tidshorisont, som kræver virksomheder eller sammenslutninger af virksomheder med en vis styrke, og der er behov for et tættere netværk mellem de små og mellemstore virksomheder, men de foreslåede metoder er mildest talt ikke præget af nytænkning.

Flere tilskud og nogle nye barnepiger – undskyld, netværksmæglere – er næppe de midler, der kan inspirere til det samarbejde, der tales om. Et godt samarbejde kommer ikke i stand, fordi man kan få et tilskud, hvis man vil lege pænt sammen, og slet ikke, fordi man får ansat en barnepige til at organisere legen. Et godt samarbejde kommer, hvis man har en opgave, der kræver samarbejde for at blive løst. Denne enkle betragtning burde være det første udgangspunkt for at formulere en politik.

Et andet udgangspunkt burde være, at regeringen begyndte at tænke mere forretningsmæssigt over sin egen situation, altså at den som udgangspunkt for det nødvendige samarbejde med den private sektor gjorde sig samfundets behov klart og gjorde sig klart, hvilke ressourcer den offentlige sektor rummer. Sådanne overvejelser ville nødvendigvis resultere i en anden strategi.

I stedet for at satse på tilskud og barnepiger ville der blive udformet udviklings- og forskningskontrakter med udgangspunkt i samfundsbehov.

Sådanne samfundsbehov er ikke svære at identificere. Jeg skal nøjes med at nævne et enkelt, som samtidig er det vigtigste, nemlig behovet for at tage hensyn til miljø og naturgrundlag, for at udvikle renere teknologier, for at producere mere med mindre – for at bruge Brundtlandkommissionens formulering.

I regeringens handlingsplan til opfølgning af Brundtlandrapporten tales der om, at miljøhensyn bør indarbejdes i alle politikker. Tilsyneladende gælder det ikke industripolitikken; i hvert fald nævnes miljøhensyn kun én gang i forbindelse med EF.

Det er katastrofalt. Netop industripolitikken burde være gennemsyret af miljøbetragtninger, både fordi industrien selv forurener, fordi industrien har mulighed for at udvikle de teknologier, der kan reducere både dens egen og andre

sektorer problemer, og fordi renere teknologier og andet miljøudstyr nødvendigvis skal gøres til en eksportfordel, hvis vi skal løse både vore økologiske og økonomiske problemer.

For kort tid siden behandlede Folketinget SF's forslag om at indarbejde hensyn til miljø og arbejdsmiljø i industripolitikken. Regeringen forsøgte at imødegå forslagene ved at hævde, at den allerede fulgte den strategi, som SF foreslår. Denne redegørelse er det bedste bevis for, at påstanden er usand.

Som allerede nævnt ville det naturlige middel til at sikre et løft i erhvervslivets forskning og udvikling være et massivt udbud af udviklingskontrakter med udgangspunkt i miljøproblemer og andre samfundsbehov: arbejdsmiljø, vedvarende energi, ældre- og handicapforsorg, sundere fødevarer, ulandstilpasset teknologi osv.

Disse kontrakter burde udbydes som samarbejdskontrakter for at stimulere til det nødvendige samarbejde mellem virksomhederne og for at sikre, at også mellemstore virksomheder kan være med. Institutter under det teknologiske servicenet bør naturligvis kunne deltage; især for en gruppe mellemstore virksomheder ville et ATV-institut være en naturlig partner.

Endelig bør offentlige styrelser kunne komme ind på linje med private virksomheder. Det er på tide, at det udviklings-, eksport- og produktionspotentiel, der findes i den offentlige sektor, bliver udnyttet.

At en sådan strategi virker, at udviklings- og forskningskontrakter er et langt bedre middel til at stimulere erhvervslivets forskning, har vi klare beviser for i stort set alle de lande, der er førende forskningsmæssigt. Desværre er det mange steder tilfældet, at kontrakterne er knyttet til militæret, men især Japan er et godt eksempel på, at udviklingskontrakter med endnu større succes kan knyttes til civile behov.

Der findes andre markante udeladelser af miljøet. F.eks. glimrer – som også hr. Nyrup Rasmussen sagde – amter og kommuner ved deres fravær, på trods af at det vil blive en af de mest markante ændringer af industripolitikken i de kommende år, at amterne og kommunerne vil komme til at spille en fortsat øget rolle. Det vil ske ganske usædvanligt formelle ændringer i kommunalfuldmagten, men det skal ikke skjules, at SF finder det værdigst formelt at gøre kommunalfuldmagten tidssvarende i stedet for